

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea
produselor ecologice

(nr.410 din 20.11.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.
3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.
4. Potrivit Notei informative proiectul de lege a fost elaborat în scopul armonizării legislației Republicii Moldova care reglementează domeniul producției ecologice și etichetării produselor ecologice cu principiile sistemului de drept al Uniunii Europene în cadrul implementării angajamentelor asumate prin semnarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Privitor la concordanța proiectului de lege reglementărilor Uniunii Europene, relevăm următoarele:

- Din punct de vedere al dreptului european, inițiativa legislativă cade sub incidența reglementărilor statuate la nivelul Uniunii Europene, având drept scop transpunerea Regulamentului (CE) 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și abrogarea Regulamentului (CE) nr.2092/91, precum și a Regulamentului (CE) 1235/2008 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe și unele articole ale Regulamentului (CE) 889/2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.834/2007 în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul .

Temei pentru implementarea actelor comunitare a servit art.68 lit.f), art.70 al capitolului 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”, Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” precum și Anexa VII a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre, pe de altă parte din 27.06.2014.

Termenul de implementare pentru acestea fiind anul 2018.

- În același timp, cu titlu de informare atenționăm că, în data de 30 mai 2018, a fost adoptat Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.834/2007 al Consiliului, care se va aplica începând cu 1 ianuarie 2021. Totodată, art.56 din Regulamentul 2018/848 prevede abrogarea Regulamentului (CE) nr. 834/2007 și că „regulamentul menționat se aplică în continuare în scopul încheierii procesului de examinare a cererilor pendente din partea țărilor terțe, menționate la articolul 58 din prezentul regulament. Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament”.

Pct.9 din Regulamentul (UE) 2018/848 dispune că, având în vedere evoluția dinamică a sectorului ecologic, Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului a identificat necesitatea unei viitoare revizuirii a normelor Uniunii privind producția ecologică, ținând cont de experiența dobândită prin aplicarea normelor respective. Potrivit rezultatelor respectivei revizuirii efectuate de Comisie, cadrul juridic al Uniunii care reglementează producția ecologică ar trebui îmbunătățit pentru a prevedea norme care să corespundă așteptărilor ridicate ale consumatorilor și care să garanteze suficientă

claritate pentru cei cărora li se adresează. Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 834/2007 ar trebui abrogat și înlocuit de un nou regulament.

Prin prisma respectării principiului stabilității normelor juridice, precum și ținând cont că Regulamentul (CE) 834/2007, propus a fi transpus în legislația națională, se dispune a fi abrogat prin Regulamentul (UE) 2018/848, sugerăm a se lua act de noul Regulament UE în domeniul producției ecologice și etichetării produselor ecologice.

De asemenea se va ține cont că, pe de o parte Regulamentul (CE) 834/2007 propus a fi transpus în legislația națională, este abrogat și trimiterele la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la Regulamentul (UE) 848/2018, iar pe de altă parte regulamentul nou adoptat se va aplica începând cu 1 ianuarie 2021.

În acest context, ținând cont de perioada prevăzută pentru procesul legislativ - examinarea, adoptarea promulgarea, intrarea în vigoare a proiectului de lege precum și implementarea acestuia, care ar putea coincide cu data aplicării prevederilor din noul Regulament (UE) 848/2018, sugerăm Comisiei responsabile în fond să examineze oportunitatea armonizării legislației naționale la Regulamentul (CE) 834/2007.

- Este de menționat că, actualmente actele normative care reglementează domeniul agriculturii ecologice sunt: Legea nr.115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, care a fost modificată prin Legea nr.26/2011 având drept scop ajustarea legislației naționale la prevederile Regulamentului (CE) 834/2007, Hotărârea Guvernului nr.149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică, Hotărârea Guvernului nr.1078/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice” .

Proiectul legii supus examinării are drept obiectiv principal revizuirea cadrului legislativ primar în domeniul agriculturii ecologice, prin transpunerea parțială la nivel național a Regulamentului (CE) 834/2007, Regulamentului (CE) 889/2008 precum și a Regulamentului (CE) 1235/2008

Proiectul de lege reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației în domeniul producției agroalimentare ecologice și etichetarea produselor ecologice și vine să substituie și să abroge Legea nr.115/ 2005. Totodată este de observat că, unele din actele UE menționate au fost transpuse în actele normative de implementare a Legii nr.115/2005. Astfel Regulamentul (CE) 834/2007 a fost transpus parțial în Hotărârea Guvernului nr.1078/2008. Iar, Regulamentul (CE) 889/2008 a fost transpus parțial în

Hotărârea Guvernului nr.356/2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole”.

Analizând propunerea legislativă, în sensul încadrării acesteia în sistemul actelor normative din domeniul producției agroalimentare ecologice, considerăm că, prevederile proiectului de lege pot fi înglobate în cadrul actelor normative existente, nefiind necesar un nou act legislativ în acest domeniu.

Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. În scopul corespunderii proiectului standardelor și legislației UE, art.36 din Legea nr.100/2017 propunem excluderea din denumirea și conținutul proiectului de lege a cuvântului „agroalimentară/e” la cazurile gramaticale potrivite, în deosebi că proiectul de lege prevede norme aplicabile nu doar produselor agricole ci și producției animaliere.

2. La art.1, referitor la obiectul de reglementare și anume că „prezenta lege stabilește cadrul legal pentru activitatea ce ține de obținerea produselor agroalimentare ecologice și a utilizării în etichetare și în publicitate a indicațiilor aplicabile producției ecologice”, atragem atenția că, proiectul de lege se intitulează „Lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice”, de aceea este necesar a aduce în corespundere obiectul de reglementare a proiectului de lege cu titlul acestuia, în ceea ce privește noțiunile „produse agroalimentare ecologice” și „producție ecologică”.

3. La art.3:

- pentru a corespunde regulilor de tehnică legislativă noțiunile urmează a fi expuse în ordine alfabetică;

- la noțiunea „operator” se va revizui din punct de vedere redacțional sintagma „îndeplinirea cerințelor”. Totodată, după cuvântul „exploatațiilor” se va completa cu cuvântul „agricole” astfel fiind în corespundere cu noțiunea definită în cuprinsul acestui articol;

- la noțiunea „unitate de producție” pentru a nu crea confuzii în aplicare este necesar a se concretiza sintagma „localurile de producție”;

- la noțiunea „lot” referitor la „Nomenclatorul combinat al mărfurilor” menționăm că, Legea nr.172/2014 prevede aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, de aceea este necesar a fi efectuată o corectare în corespundere cu denumirea Legii nr.172/2014.

4. La art.4 este necesar a se exclude numerotarea alineatelor, deoarece acest articol este compus dintr-un singur alineat.

Această obiecție este valabilă și pentru art.5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 33, 38.

5. La art.8 lit.d) se va revedea din punct de vedere redacțional sintagma „hranei pentru animale ecologice”.

6. La art.9:

- alin.(2) după cuvântul „exploatație” se va completa cu cuvântul „agricolă”, fiind în corespundere cu definiția „exploatație agricolă” care este definită la art.2 din proiectul de lege;

- la alin.(3) lit.b), ultima propoziție constituie o idee separată și urmează a fi divizată cu o literă separată – lit.c);

- la alin.(8) referitor la interdicția cu privire la OMG-uri sau la produsele obținute din OMG-uri, menționăm că în acest alineat se face trimitere la alin.(7) din același articol, care la rândul său prevede interdicție atât pentru produsele obținute din OMG-uri cât și pentru cele obținute prin OMG-uri;

Această obiecție este valabilă și pentru alin.(9) și (10).

7. La art.14 alin.(1) trimiterea la art.28 alin.(3) este incorectă.

Această obiecție este valabilă și pentru art.19 alin.(2), art.22 alin.(8) lit.b),

8. La art.15 alin.(1) lit.d) considerăm oportun a se revedea sintagma „utilizarea termenilor referitor la producția ecologică” deoarece aceasta duce în eroare anume în privința cuvântului „termenilor”.

9. La art.19 alin.(1) subpunctul 2) a doua propoziție necesită a fi expusă într-o subdiviziune separată, totodată se vor exclude cuvintele „de asemenea” nefiind specifice limbajului juridic.

10. La art.20, denumirea acestuia necesită a fi completată privitor la suspiciunile de nerespectare, deoarece nu este clară.

11. La art.21 alin.(3) se va revizui trimiterea la alin.(2) literele a)-e), deoarece alin.(2) conține doar literele a)-d).

12. La art.22:

- la alin.(1) și alin.(2) lit.b) trimiterea este eronată și necesită a fi corectată, de asemenea la sfârșitul alin.(1) se va corecta și semnul de punctuație;

- la alin.(3) se va concretiza trimiterea la alin.(1) lit.a) din care articol, în cazul în care din acest articol, menționăm că alin.(1) nu este divizat în litere;

- la alin.(6), la fel, trimiterea este incorectă deoarece, acesta nu prevede rezultatele anchetelor;

Totodată la alin.(6) referitor la a doua propoziție, atenționăm că nu este clar cum se va efectua implementarea acesteia, deoarece proiectul de lege nu stabilește mecanisme de implementare a acestor prevederi;

- la alin.(8) considerăm că conținutul acestuia face obiectul de reglementare a capitolului,, Dispoziții finale și tranzitorii”.

13. La art.23:

- în denumire și în întreg cuprinsul articolului acestuia se va revizui cuvântul „termenilor”, acesta s-ar putea substitui cu cuvântul „indicație”;

- la alin.(7) se va completa cu prevederi care să indice că termenii menționați nu se folosesc și în documentele comerciale, astfel cum este stabilit la alin.(1) din acest articol;

- de asemenea alin.(7) urmează a fi completat cu prevederi referitoare și la produsele obținute prin OMG-uri;

- la alin.(11) trimiterea la „paragraful anterior” este eronată, deoarece proiectul de lege este structurat pe capitole.

14. La art.24:

- la alin.(1) se va corecta trimiterea la articolul 24 alin.(1), cu trimiterea corectă la articolul 23 alin.(1);

- la alin.(1) subpunctul 1), atenționăm asupra noțiunii „organism de control” deoarece în art.3 definiții, această noțiune nu se regăsește, totodată utilizarea acestei noțiuni va crea probleme în aplicare dat fiind faptul că nu sunt stabilite atribuțiile acestui organ;

- la subpunctul 2) se va exclude cuvântul „de asemenea”, nefiind specific limbajului juridic, totodată se va corecta trimiterea care se efectuează la acest subpunct deoarece este greșită;

- la alin.(2) se va concretiza din care articol face parte alin.(1) și alin.(3) la care se face trimitere.

15. La art.25 alin.(1) și (3) trimiterea este greșită, astfel articolul 24 se va substitui cu articolul 23. De asemenea se va corecta și trimiterea de la alin.(4) lit.d).

16. La art.26 alin.(9) sintagma „articolul 24 alineatul” se va substitui cu sintagma „articolul 23 alineatul (3)”.

17. La art.27, alin.(2) se va corecta anul de adoptare a legii și urmează a fi revizuit în coroborare cu prevederile art.32 alin.(12) , care stabilesc că autoritatea de control efectuează controale regulate în conformitate cu prevederile Legii nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor.

- referitor la legea la care se face trimitere menționăm că, potrivit art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017, după adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta. Astfel, întru respectarea prevederilor legale citate supra, se va indica doar numărul, anul și denumirea integrală a actului normativ la care se face trimitere.

Această obiecție este valabilă pentru toate cazurile în care se face trimitere la un act normativ.

- la alin.(3) subpunctul 3), nu este mecanismul de realizare a prevederilor ce se conțin la lit.b).

18. La art.28:

- alin.(2), în ceea ce privește că autoritatea de control dispune de subdiviziuni și la frontiera de stat, menționăm că în Hotărârea Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor se operează cu noțiunea „posturi de inspecție la frontieră”, din aceste considerente alin.(2) urmează a fi revizuit, pentru a utiliza noțiunile corecte care sunt stabilite în legislația existentă în acest domeniu;

- la alin.(3) lit.a) se va corecta trimiterea eronată la art.33 cu cea corectă la art.32;

- la alin.(3) lit.e) în ceea ce privește Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar, remarcăm că potrivit prevederilor Legii nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, acest registru, este denumit „Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților”.

19. Art.29 conține mai multe obiecte de reglementare, care necesită a fi expuse în articole separate, de aceea sugerăm divizarea acestui articol;

- la alin.(2) este necesar a se revedea trimiterea, deoarece nu corespunde obiectului de reglementare;

- de asemenea la alin.(2) atragem atenția că, acest alineat stabilește că „natura și frecvența inspecțiilor se va stabili în baza unei evaluări” și totodată este specificat că „toți operatorii fac obiectul unei verificări cel puțin o dată pe an”, în acest context apare întrebarea dacă inspecția și verificarea este una și aceeași procedură;

- la alin.(3) în ceea ce privește dispoziția acestui alineat că „organismul de inspecție și certificare poate fi notificat de autoritatea”, este de observat că, lit.c) stabilește că „organismul de inspecție și certificare este acreditat în conformitate cu standardul SM SR EN ISO/CEI 17065:2013”, iar alin.(6) stabilește că „Autoritatea competentă emite ordinul de acordare sau după caz de extindere a recunoașterii”, asupra acestor prevederi considerăm că ele se suprapun și nu este clar dacă organismul de inspecție și certificare va fi notificat, acreditat sau recunoscut. Totodată proiectul de lege nu stabilește mecanismul de notificare și nici mecanismul de acreditare. Din aceste considerente propunem revizuirea prevederilor menționate pentru a determina expres procedura necesară;

- la alin.(3) după cuvântul „autoritatea” se va completa cu cuvântul „competentă”;

- la alin.(13) considerăm că sintagma „comunică autorității de control rezultatele controalelor efectuate cu regularitate” poartă un caracter incert, de aceea sugerăm a fi specificat expres periodicitatea prezentării rezultatelor controalelor efectuate.

20. La art.30:

- în dispoziția alin.(2) și la lit.b) cuvintele „articolul 25” se va substitui cu cuvintele „articolul 24”;

- la alin.(4) lit.b) cuvintele „articolul 24” se va substitui cu cuvintele „articolul 23”;

- la alin.(4) lit.c) subpunctul 1) după cuvântul „organismul” se va completa cu cuvântul „național”.

21. La art.31 alin.(6) sintagma „control prin sondaj” necesită a fi concretizată, deoarece nu este clar în ce constă acest control.

22. La art.32 alin.(3), deoarece conține mai multe obiecte de reglementare, propunem a fi separat în alineate separate. Iar la lit.b) menționăm că, trimiterea la art.32 alin.(4) este incorectă deoarece acesta și este articolul 32.

23. La art.34, referitor la atribuția autorității de control de a efectua inspecție anuală a organismelor de inspecție și certificare , menționăm că această atribuție nu se regăsește la art.28 care stabilește atribuțiile autorității de control.

24. La art.35 alin.(1) lit.b) trimiterea este eronată, astfel „articolul 30” se va substitui cu „articolul 29”.

25. La art.36 alin.(1) este necesar a fi specificat mecanismul de efectuare a notificării operatorilor.

Totodată în întreg conținutul acestui articol trimiterile sunt eronate și necesită fi revizuite.

26. La art.37, considerăm că obiectul reglementat de acest articol nu se încadrează în acest capitol, considerăm oportun revizuirea locului amplasării acestui articol.

- la alin.(2) trimiterea este incorectă. De asemenea, la alin.(2) este necesar a se concretiza din care articol face parte alin.(1) la care se face trimitere.

- la alin.(3) cuvintele „în orice caz” urmează a fi excluse. De asemenea la acest alineat nu este corectă trimiterea și urmează a fi revizuită.

- referitor la trimiterea incorectă obiecție valabilă și pentru alin.(5);

- la alin.(6) conținutul acestuia nu exprima o idee logică, astfel acest alineat necesită a fi revizuit;

27. La art.39 alin.(1) în ceea ce privește definirea autorității de control ca fiind „autoritate competentă de control”, menționăm că art.3 nu conține noțiunea acesteia, de asemenea nu este clar dacă această autoritate este altă autoritate decât autoritatea de control.

28. La art.40, remarcăm că conținutul acestuia va crea probleme în aplicare deoarece, potrivit art.1 din Codul vamal, legislație vamală este totalitatea actelor normative din domeniul importului, exportului, tranzitului de mărfuri și punerii lor sub orice altă destinație vamală, inclusiv măsurile de prohibiție, restricție și control, precum și actele normative emise de Serviciul Vamal în limitele competenței, astfel exportul se va efectua în conformitate cu legislația vamală.

29. La Capitolul IX, este de observat că acesta are un singur articol, ceea ce nu corespunde prevederilor Legii nr.100/2017 și regulilor tehnicii legislative.

30. La art.43 alin.(2) referitor la indicarea faptelor care ar constitui contravenții, menționăm că indicarea acțiunilor care ar constitui contravenții este contradictoriu conceptului general al legii contravenționale. Codul contravențional este unica lege contravențională care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce

constituie contravenții. De aceea considerăm că faptele ce pot constitui contravenții necesită a fi încadrate doar în Codul Contravențional.

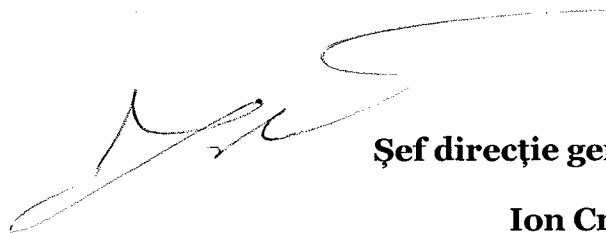
31. La art.44 alin.(3) subpunctele 1) și 2) prevăd modificări pentru unul și același act legislativ din care motiv urmează a fi comasate.

Referitor la abrogarea legilor de modificare a Legii nr.115/2005, menționăm că potrivit regulilor tehnicii legislative legile de modificare fac corp comun cu legea supusă modificării, astfel dat fiind faptul că se propune spre abrogare Legea nr.115/2005, nu este necesar a fi abrogate și legile prin care aceasta a fost modificată sau completată.

32. La anexa 2 se va revedea trimiterea la articolul 38, aceasta fiind incorectă, este necesar a fi efectuată trimitere la art.36.

33. Drept obiecție generală de ordin tehnic menționăm că, în cuprinsul articolelor din proiectul de lege se conțin mai multe obiecte de reglementare, de aceea sugerăm revizuirea structurii articolelor și conținutului acestora.

Reieșind din cele expuse, recomandăm autorilor reevaluarea oportunității promovării proiectului dat, precum și revizuirea acestuia, pe motiv că textul acestuia nu corespunde terminologiei și reglementărilor legislației în vigoare.

Șef direcție generală

Ion Creangă

Ex. A. Suruceanu

tel. 820-559